

AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY JIHOČESKÉHO KRAJE

NÁVRHOVÁ ČÁST

PROSINEC 2021

Česká geologická služba

NÁVRHOVÁ ČÁST

Pořizovatel

Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

Zpracovatel

Česká geologická služba/ Czech Geological Survey

Klárov 131/ 3, 118 21 Praha 1

Geologická 6, 152 00 Praha 5

Kostelní 26, 170 00 Praha 7

Leitnerova 22, 602 00 Brno

Dačického náměstí 11, 284 01 Kutná Hora

IČO 00025798, DIČ CZ 00025798

www.geology.cz

Autorský kolektiv

Poňavič, M. – Buda, J. – Godány, J. – Mašek, D. – Pacherová, P. – Starý, J.

RNDr. Michal **Poňavič**, Ph.D. (geolog, ložiskový geolog, báňský projektant): koordinátor prací, hlavní autor, redaktor mapových výstupů

Mgr. Jan **Buda** (GIS specialista): příprava a zpracování GIS podkladů, technický redaktor mapových výstupů

Ing. Josef **Godány** (ložiskový geolog)

RNDr. Dalibor **Mašek** (ložiskový geolog)

Mgr. Petra **Pacherová** (geolog)

RNDr. Jaromír **Starý**, Ph.D. (ložiskový geolog)

NÁVRHOVÁ ČÁST

NÁVRHOVÁ ČÁST

Obsah

1. Úvodem	9
2. Obecná opatření.....	10
3. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin	11
3.1. Rudy.....	11
3.2. Průmyslové nerosty.....	12
3.2.1. BENTONIT, KAOLIN A JÍLY	12
3.2.2. ŽIVCOVÉ SUROVINY	13
3.2.3. GRAFIT	14
3.2.4. KŘEMENNÉ SUROVINY	14
3.2.5. ABRAZIVA	15
3.2.6. POLODRAHOKAMY-VLTAVÍNONOSNÉ HORNINY	17
3.3. STAVEBNÍ SUROVINY.....	18
3.3.1. KÁMEN PRO HRUBOU A UŠLECHTILOU KAMENICKOU VÝROBU	18
3.3.2. STAVEBNÍ KÁMEN.....	19
3.3.3. ŠTĚRKOPÍSKY	22
3.3.4. CIHLÁŘSKÉ SUROVINY	26
4. Opatření pro rekultivace.....	26
5. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví	29
6. Kritéria pro výběr ložisek štěrkopísků	33
7. Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva	34
8. Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin	35
9. Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Jihočeského kraje.	36
10. Seznam tabulek	37

NÁVRHOVÁ ČÁST

1. Úvodem

Vize popisuje cílový stav, kterého má být dosaženo v období do roku 2030.

Jihočeský kraj disponuje pestrou paletou surovinových typů připravených k využití a pokrytí stávající i výhledové potřeby nerostných surovin na území kraje. Je zachována kontinuita objemu produkce nerostných surovin potřebná pro rozvoj kraje. Produkty získávané prostřednictvím těžebního průmyslu slouží i dnes jako vstupní suroviny pro celou řadu velmi důležitých průmyslových odvětví. Jde o tradiční keramický průmysl, dále o stavebnictví a průmysl stavebních hmot, chemický průmysl, gumárenský průmysl, farmaceutický průmysl, potravinářský průmysl a mnoho dalších specifických oborů. Surovinový průmysl má v národním hospodářství nezanedbatelný multiplikační efekt, jeho reálný význam je tedy ve srovnání s čistým přínosem samotného sektoru řádově vyšší.

K 31. 12. 2020 se na území Jihočeského kraje nacházelo celkem 115 výhradních ložisek nerostných surovin vedených v Bilanci zásob výhradních ložisek nerostů ČR. V počtu výhradních ložisek byly nejvíce zastoupeny stavební suroviny: stavební kámen (28 ložisek), štěrkopísky (19 ložisek) a cihlářská surovina (9 ložisek). Méně početné jsou nerudní suroviny: abraziva, bentonity a vápence (2 ložiska), grafit a živcové suroviny a vltavínonosné horniny (6 ložisek), jíly (11 ložisek), kaolin (3 ložiska) a křemenné suroviny (1 ložisko). Rudy reprezentuje jediné ložisko zlatých rud.

Na území Jihočeského kraje bylo k 31. 12. 2020 využíváno celkem 44 výhradních ložisek, viz tabulka 2. Z tohoto počtu bylo využíváno 21 ložisek stavebního kamene a 6 ložisek kamene dekoračního. Štěrkopísek byl těžen na 8 ložiskách, jíly (různé druhy suroviny) na 4 ložiskách. Vltavínonosné horniny a cihlářská surovina na dvou ložiskách. Ostatní suroviny byly zastoupeny vždy jedním ložiskem.

Z hlediska pokrytí potřeb kraje stavebními surovinami jsou nadmístního významu ložiska stavebního kamene a štěrkopísků s odpovídajícím potenciálem pro zajištění dostatečného množství uvedených surovin pro potřeby Jihočeského kraje (popř. pro export do deficitních sousedních krajů), u nichž lze garantovat objem vytěžitelných zásob nad 1,5 mil. m³ u štěrkopísků a nad 2,5 mil. m³ u stavebního kamene a současně se nacházejí v ekonomické dostupnosti (tj. do 40 km od potencionálního místa odběru) a dosahují vyhovujících kvalitativních charakteristik výstupních parametrů sortimentních skladeb z těžené suroviny zařazených dle požadovaných ČSN EN.

Z hlediska unikátnosti suroviny, která má celorepublikový význam, jsou jako nadregionálně významná vnímána v současné době využívaná ložiska živců, žáruvzdorných jíly, bentonitů, kaolinů, diatomitu, polodrahokamů-vltavínů a některá ložiska dekoračního kamene. Z nevyužívaných ložisek jsou nadregionálně významná ložiska rud (především W) a vybraná ložiska grafitu.

Návrhy níže formulovaných opatření jsou tematicky rozděleny do následujících bloků:

- obecná opatření
- opatření pro jednotlivé druhy nerostných surovin
- opatření pro ložiska nerostných surovin - využívaná, plánovaná k těžbě, popř. ložiska plánovaná k rozšíření stávající těžby, ložiska nevyužívaná-rezervní
- opatření pro sanace a rekultivace
- kritéria pro výběr ložisek stavebních surovin
- kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny ÚPD ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin.

2. Obecná opatření

Obecná opatření týkající se nerostných surovin jsou formulována v následujících tezích:

- Těžba nerostných surovin je pro společnost zcela nezbytná a zabezpečuje její prosperitu. Znamená však významný zásah do všech složek daného území. Tyto dopady je nutné minimalizovat využitím šetrných a pro danou surovinu nejvhodnějších způsobů těžby a úpravy, komplexním využitím všech surovin na ložisku a následnou vhodnou sanací, rekultivací a revitalizací vytěženého prostoru, včetně metod přírodě blízké (ekologické) obnovy území po těžbě s využitím přírodní nebo usměrňované sukcese.
- Nerostné bohatství je ve vlastnictví ČR a tvoří ho ložiska vyhrazených nerostů, tedy výhradní ložiska. Nerostné suroviny jsou nepřemístitelné a většinou neobnovitelné, a ochrana jejich ložisek a zdrojů je veřejným zájmem.
- Je nutné respektovat vzrůstající hospodářský význam ložisek nevyhrazeného nerostu a tím i jejich nezbytnou implementaci do ÚPD. Od roku 1993 na území Jihočeského kraje postupně narůstá význam produkce stavebních surovin z ložisek nevyhrazených nerostů.
- Ochranu a využití ložisek nerostných surovin je nutné považovat za veřejný zájem, který je třeba přiměřeně sladit s ostatními veřejnými zájmy.
- Stát i kraje by měly podporovat výzkum a vyhledávání domácích zdrojů (včetně netradičních) nerostných surovin, umožnit jejich následný průzkum a případně využití nadějných lokalit. Na ložiskách a zdrojích je nutné podporovat výzkum úpravy a komplexního využití všech (včetně doprovodných) surovin.
- Rudy, včetně CRM (Critical Raw Materials = kritické suroviny EU), nejsou na území kraje v současnosti těženy. Potenciálně perspektivní však mohou být zejména suroviny wolframu a grafitu, doporučujeme proto podporovat dlouhodobý výzkum ložisek a výskytů těchto surovin a jejich ochranu.
- U tradičních významných a perspektivních nerudných surovin, což jsou pro kraj především kaoliny, jíly, živcové suroviny, bentonit a křemenné písky, je potřeba podpora šetrné a udržitelné domácí produkce pro vlastní potřebu i pro export. Většinu nerudných surovin nelze ani nahradit, a ani recyklovat (recykluje se pouze menší část výrobků – např. sklo).
- Využívání stavebních surovin, především stavebního kamene a štěrkopísků, bude stále závislé na produkci z primárních zdrojů, a to jak z výhradních, tak nevýhradních ložisek. Pro co nejmenší zatížení přírodního prostředí a úsporu primárních zdrojů je žádoucí zvýšit podíl

využití recyklace (stavebního a demoličního odpadu) a upřednostnit využití místních zdrojů pro co nejkratší transport. Recyklace však bude vždy tvořit jen menší doplněk produkce primárních surovin, které může nahradit jen z malé části, ve velmi omezené míře a pro méně náročné účely.

- Zásadní je nejen využívat ložiska nerostných surovin v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje, ale také současně vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za ložiska postupně dotěžovaná. Při výběru těchto nových ložisek je nutno přihlídnout k jedinečnosti výskytu a uspořádání segmentů typů krajiny a jedinečnosti krajinných oblastí.
- Je nutné dlouhodobě podporovat vyhledávání a průzkum nových zdrojů nerostných surovin (zejména stavebních a nerudních surovin) s příznivými geologicko-ložiskovými a ekologickými poměry, dopravním napojením bez průjezdu přes obce a města, a zejména s řešitelnými střety zájmů.
- Je nutné respektovat hospodářský význam ložisek nerostných surovin (a jejich prognózních zdrojů), jakožto přidanou hodnotu v území (pracovní příležitosti, navazující zpracovatelský průmysl....).
- Je třeba posílit a respektovat řetězec surovinové logistiky související s dopravou natěžené a upravené suroviny a hotových výrobků – návaznost těžby v provozovnách a následné zpracování v blízké úpravně a dále expedici hotových výrobků.
- Při vymezování nových ložisek nerostných surovin je třeba brát zřetel na typologickou regionalizaci území Jihočeského kraje vymezenou „Územní studií krajiny Jihočeského kraje, 2021“, která je určena pro územně plánovací činnost a v níž jsou stanoveny podmínky pro utváření krajiny z hlediska jedinečnosti jednotlivých krajinných oblastí.

3. Opatření pro využívání jednotlivých druhů nerostných surovin

3.1. Rudy

V současné době nejsou na území Jihočeského kraje těžena žádná ložiska rud. V Bilanci zásob výhradních ložisek nerostů ČR jsou na území Jihočeského kraje vedena ložiska zlaté rudy Voltýřov a Modlešovice. Dále jsou na území kraje evidovány 2 schválené prognózní zdroje rud, Voltýřov (zlaté rudy) a Sepekov-Podboří (wolframové a zlaté rudy), a 5 tzv. ostatních prognózních zdrojů rud: Bělčice a Písecko (zlatonosná ruda), Sepekov-Hodušín (wolframová ruda), Nakolice a Šejby (neželezné vzácné prvky: Nb, Ta).

Opatření pro nevyužívaná ložiska

- Podporovat výzkum komplexního využití rudních kritických surovin, a to včetně doprovodných prvků.

3.2. Průmyslové nerosty

Průmyslové nerosty (tj. nerudy), které se nalézají na území Jihočeského kraje, představují důležitou surovinovou základnu především pro keramický, automobilový a papírenský průmysl. V současné době jsou na území Jihočeského kraje těženy bentonity, různé typy jílu, diatomit, křemenné a živcové suroviny. Veškerá využívaná ložiska jsou nadregionálního významu, jejich přehled ukazuje tabulka 1.

Na území Jihočeského kraje se nalézá široká paleta netěžených nerudních surovin (viz tabulka 2), které mohou mít nadregionální význam. Z tohoto pohledu se z dlouhodobě netěžených surovin jako nejperspektivnější jeví grafitová surovina. Grafit je díky všestranným možnostem využití zařazen mezi EU kritické nerostné suroviny. Další významnou, dlouhodobě netěženou, surovinou jsou abraziva, resp. granátické (almandin) biotitické pararuly a migmatity.

Mezi suroviny, které jsou těženy, ale mají dostatečné (rezervní) zásoby v nevyužívaných ložiskách, patří bentonity, jíly, kaolín a živcové suroviny.

V současnosti probíhá ověřování ložiskověgeologických charakteristik a technologických možností úpravy živcových surovin v rámci průzkumných území Lniště a Třebíčko a rovněž jsou zkoumány jíly (Slavošovice), viz tabulka 3.

Předchozí souhlasy jsou vymezeny pro živcové suroviny (ložiska Krabonoš, Halámky a Dvorec u Třebče), bentonit (Rybova Lhota) a grafit (Hosty, ložisko Koloděje nad Lužnicí-Hosty), viz tabulka č. 4.

Tabulka 1. Využívaná ložiska nerudních surovin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2021.

Surovina	Čís. Ložiska	Název ložiska	Název CHLÚ/č.	Název DP/č.
Bentonit ostatní - Bentonit	3126600	Maršov u Tábora	Maršov 1266000	Maršov 60336
Jíly keramické nežáruvzdorné a jíly žáruvzdorné ostatní	3139600	Jehnědno	Nestanoveno	Jehnědno 60043
Diatomit, jíly keramické nežáruvzdorné a jíly žáruvzdorné ostatní	3141900	Borovany-Ledenice	Ledenice I. 14190000	Ledenice 60055
Jíly žáruvzdorné ostatní	3175902	Zahájí-Blana 2	Zahájí-Blana 17590000	Blana 60281
Křemenné suroviny - Štěrkopísky	3245000	Vrábče-Boršov	Vrábče 24500000	Vrábče 71172
Štěrkopísky písky maltářské - Štěrkopísky - Živcové suroviny - Písky sklářské a slévárenské písky slévárenské	3142300	Halámky	Krabonoš 14230000	Krabonoš 60324

3.2.1. BENTONIT, KAOLIN A JÍLY

Ložisko Rybova Lhota je jedno ze dvou ložisek bentonitu nacházející se v Jihočeském kraji. Druhé je nedaleké těžené ložisko Maršov. Případná produkce suroviny z ložiska Rybova Lhota bude určena pro pokrytí potřeb výrobního závodu Borovany k výrobě křemelinových steliv. Význam ložiska je tedy regionální k udržení stávající produkce křemelinových steliv.

opatření pro využívaná ložiska

- Podporovat stávající těžbu bentonitů na ložisku Maršov u Tábora (31266000).
- Dlouhodobě podporovat stávající těžbu jílu na ložisku Zahájí-Blana 2 (3175902)

opatření pro nevyužívaná ložiska

- Podpořit záměr zahájení těžby bentonitů na ložisku Rybova Lhota.
- Ložiska bez stanoveného DP, která jsou pokryta CHLÚ, doporučujeme nadále chránit a počítat s nimi jako s dlouhodobou rezervou (například ložisko Zahájí-Blana, které je pokryté územní rezervou PT/F Blana)
- Na vymezených prognózních zdrojích, a na dalších ložiskově potenciálně perspektivních lokalitách (mimo závažné střety zájmů), podporovat provedení ložiskově geologického průzkumu za účelem ověření množství a kvality suroviny, případně i vymezení nových výhradních ložisek (surovinová rezerva).

3.2.2. ŽIVCOVÉ SUROVINY

Na území Jihočeského kraje je v těžbě ložisko živcové suroviny Halámky. Jedná se o nejvýznamnější ložisko ve střední Evropě. Svými zásobami a životností představuje dlouhodobý a významný zdroj živců pro výroby keramického a sklářského průmyslu v České republice. V ČR jsou na zde těžené živce navázány společnosti vyrábějící dlažby, sanitární keramiku, porcelán, obalové sklo, pěnové izolační sklo, skelné vaty a speciální keramiku. V současné době se uvažuje o možném rozšíření DP Krabonoš v rámci bloků zásob ložiska Halámky.

Draselné živce jsou moderní a k životnímu prostředí velice ohleduplnou surovinou – ta je využívána mj. pro snížení teploty tavení sklářských a keramických kmenů, přičemž vnáší do směsi jedinečné technologické vlastnosti potřebné pro docílení kvalitních výrobků.

Z výsledků analytické části dokumentu vyplývá, že zásoby živcových štěrkopísků v POPD budou vytěženy v horizontu 8 let. Pokud tedy nedojde k rozšíření stávajícího POPD, resp. DP, Krabonoš, budou v návrhovém období dotěženy veškeré zásoby v POPD a těžba živců již pokračovat nebude. Součástí 4.AZÚR je vymezení **rozvojových ploch nadmístního významu v oblasti těžby nerostných surovin** pro nové plochy těžby a rozšíření stávajících ploch těžby živcové suroviny PT 8 (varianta Sever) a PT 9 (varianta Jih). V současné době probíhá proces EIA, který hodnotí záměr rozšíření těžby štěrkopísků a živcové suroviny na ložisku Halámky. V průběhu procesu by mělo dojít k objektivnímu vyhodnocení 4 možných variant: a) Sever (PT 8), b) Jih (PT 9), c) Sever (PT 8)+Jih (PT 9) a d) nulová varianta-ukončení produkce živcových surovin a štěrkopísků.

opatření pro využívaná ložiska

- Podporovat kontinuální pokračování těžby živcové suroviny na ložisku Halámky (3142300) a v návaznosti také na ložisku Krabonoš (3264300), samozřejmě s respektováním výsledků procesu EIA a limitů celkové těžby v CHKO a požadavků na udržitelnou těžbu nerostných surovin tak, jak je definuje Plán péče CHKO Třeboňsko.

NÁVRHOVÁ ČÁST

- Ložiska bez stanoveného DP, která jsou pokryta CHLÚ, doporučujeme nadále chránit a počítat s nimi jako s dlouhodobou rezervou.

opatření pro nevyužívaná ložiska

- Dlouhodobě podporovat výzkum nových (netradičních) zdrojů živců, jako budoucí náhrady za známá a ověřená ložiska draselných živců Halámky a Krabonoš.

3.2.3. GRAFIT

opatření pro nevyužívaná ložiska a prognózní zdroje

- Nadregionálně významná ložiska grafitu bez stanoveného DP **Lazec-Křenov** (3141200) a **Spolí** (3228200) doporučujeme nadále chránit institutem CHLÚ a počítat s nimi jako s dlouhodobou rezervou. Jedná se o velmi významnou surovinu.
- V případě zájmu o těžbu ložiska krystalického grafitu **Koloděje nad Lužnicí-Hosty** (3139700) doporučujeme podpořit pouze takový záměr, který zajistí nejen vysokou přidanou hodnotu finálních produktů (uplatnění výrobků i s nižším obsahem grafitického uhlíku), ale především jeho řešení bude šetrné k životnímu prostředí (moderní metody těžby a zpracování suroviny a minimalizace množství ukládaných těžebních odpadů).
- Schválené prognózní zdroje grafitové suroviny (kategorie P) doporučujeme nadále chránit a podporovat výzkum upravitelnosti a studium nových možností využití konkrétní grafitové suroviny.

3.2.4. KŘEMENNÉ SUROVINY

Z hlediska moderních technologií představuje křemenná surovina komoditu, jejíž význam roste a v budoucnu se dá předpokládat nárůst poptávky, zejména s ohledem na její využití v elektronice či pro výrobu speciálních skel. Na území kraje se nachází pouze jedno evidované ložisko křemene Vrábče - Boršov (B- 3245000). Křemenná surovina je zde tvořena valouny velmi čistého křemene v tzv. koroseckých štěrkopiscích. Životnost tohoto ložiska je však velmi výrazně omezena, jak s ohledem na vlastnické vztahy k pozemkům, tak i nesouhlasem obce Boršov nad Vltavou s rozšířením DP Vrábče k západu do k.ú. Zahorčice u Vrábče. Perspektivními zdroji křemenné suroviny, jako náhrady za postupně dotěžované ložisko Vrábče-Boršov, by mohly být dosud neprozkoumané výskyty koroseckých štěrkopísků v širším okolí.

opatření pro využívaná ložiska

- Podporovat kontinuální pokračování těžby křemenné suroviny na ložisku Vrábče-Boršov (B 3245000) a rozšíření stávajícího DP Vrábče tak, aby mohlo dojít k hospodárnému využití veškerých zásob ložiska (pokryto CHLÚ). Ložisko jako doprovodnou surovinu produkuje kvalitní štěrkopísky.

- V případě neúspěchu při rozšíření DP Vrábče potom část ložiska bez stanoveného DP, která je pokryta CHLÚ, doporučujeme nadále chránit a počítat s ní jako s dlouhodobou rezervou.

opatření pro nevyužívaná ložiska

- dlouhodobě podporovat výzkum nových zdrojů křemenné suroviny, jako budoucí náhrady za ložisko Vrábče - Boršov.

3.2.5. ABRAZIVA

opatření pro nevyužívaná ložiska a prognózní zdroje

- Ložiska abraziv Ktiš-Ktišská hora (3256400) a Mičovice-Kozí kámen (3256500) nadále chránit jako dlouhodobou rezervu pro případné budoucí využití.

Tabulka 2. Nevyužívaná ložiska nerudných surovin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020.

Surovina	Čís. Ložiska	Název ložiska	Název CHLÚ	Č. CHLÚ	Těžba
Abraziva	3256400	Ktiš-Ktišská hora	Ktiš - Dobročkov	25640000	dřívější povrchová
Abraziva	3256500	Mičovice-Kozí kámen	Nestanoveno		dosud netěženo
Bentonit	3159800	Rybova Lhota	Rybova Lhota	15980000	dosud netěženo
Grafit amorfní	3228200	Spolí	Spolí	22820000	dosud netěženo
Grafit amorfní	3169900	Český Krumlov-Rybářská ul.	Český Krumlov	16990000	dřívější hlubinná
Grafit krystalický	3139700	Koloděje nad Lužnicí-Hosty	Hosty - Koloděje nad Lužnicí	13970000	dřívější hlubinná i povrchová
Grafit krystalický	3141200	Lazec-Křenov	Křenov	14120000	dřívější hlubinná
Grafit krystalický	3147800	Český Krumlov-Městský vrch	Český Krumlov - Vyšný	14780000	dřívější hlubinná
Jíly keramické nežáruvzdorné	3175100	Lipnice u Kojákovíc	Lipnice	17510000	dosud netěženo
Jíly pórovinové a jíly žáruvzdorné ostatní	3140300	Hodětín	Hodětín	14030000	dosud netěženo
Jíly žáruvzdorné ostatní	3159200	Slavošovice	Slavošovice	15920002	dosud netěženo
			Ledenice	15920001	
Jíly žáruvzdorné ostatní	3175900	Zahájí-Blana	Zahájí-Blana	17590000	dosud netěženo
Jíly žáruvzdorné ostatní	3175901	Zahájí-Blana 1 (Munice)	Zahájí-Blana	17590000	dosud netěženo
Jíly žáruvzdorné ostatní a jíly pórovinové	3140400	Sudoměřice	Sudoměřice I.	14040002	dosud netěženo
			Sudoměřice II.	14040001	
Jíly žáruvzdorné ostatní a jíly pórovinové	3140800	Lomnice nad Lužnicí	Lomnice nad Lužnicí	14080000	dřívější povrchová
Kaolin pro keramický průmysl - Jíly pórovinové – a jíly žáruvzdorné ostatní	3141600	Zborov	Nová Ves u Českých Budějovic	14160002	dosud netěženo
			Zborov	14160001	

NÁVRHOVÁ ČÁST

Surovina	Čís. Ložiska	Název ložiska	Název CHLÚ	Č. CHLÚ	Těžba
Kaolin pro keramický průmysl - Jíly žáruvzdorné ostatní a jíly pórovinové	3140900	Kolence-Pecák	Kolence	14090000	dřívější povrchová
Kaolin pro keramický průmysl - Minerální barviva - Jíly žáruvzdorné ostatní a jíly keramické nežáruvzdorné	3142200	Klikov	Klikov	14220000	dřívější povrchová
Stopové a vzácné prvky - Cín-wolframová ruda molybden - kov - Grafit amorfní grafit	3141300	Bližná-Černá v Pošumaví	Černá v Pošumaví I.	14130000	dřívější hlubinná i povrchová
Štěrkopísky - Polodrahokamy vltavínonosná hornina	3152702	Nesměň-Ločenice	Ločenice I	15270200	dosud netěženo
Štěrkopísky - Živcové suroviny	3264300	Krabonoš	Krabonoš	14230000	dosud netěženo
Vápenec karbonáty pro zemědělské účely - Stavební kámen	3212200	Černá v Pošumaví-Muckov	Černá v Pošumaví I.	21220000	dřívější povrchová
Vápenec vápence ostatní - Kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu	3065900	Čimelice-Dolní Nerestce	Dolní Nerestce	6590000	dřívější povrchová
Živcové suroviny	3225300	Majdalena	Nestanoveno		dosud netěženo
Živcové suroviny	3244100	Chvalšiny	Chvalšiny	61800000	dřívější povrchová
Živcové suroviny	3270800	Dvorec u Třebče	Dvorec u Třebče	27080000	dřívější povrchová
Živcové suroviny - Štěrkopísky	3225500	Dvory nad Lužnicí-Tušť	Nestanoveno		dosud netěženo
Živcové suroviny - Štěrkopísky	3225501	Tušť-Halámky	Tušť I	22550100	dřívější povrchová

Tabulka 3. Průzkumná území vymezená pro ložiska nerud

ID	Název	Suroviny	Vznik stavu	Ukončení	Žadatel
180004	Bohunice	Jíly keramické nežáruvzdorné - Cihlářská surovina	4.4.2018	4.4.2021	Wienerberger Cihlářský průmysl, a.s., Č. Budějovice
180008	Třebíčsko	Živcové suroviny	3.8.2018	3.8.2021	LB MINERALS, s.r.o.
190001	Zahájí	Jíly žáruvzdorné ostatní	20.12.2018	20.12.2023	LB MINERALS, s.r.o.
190005	Slavošovice	Jíly žáruvzdorné ostatní	24.4.2019	24.4.2022	LB MINERALS, s.r.o.
190010	Jankov	Polodrahokamy - vltavínonosná hornina	13.8.2019	13.8.2022	MONDAY MORNING s.r.o.
200008	Lníště	Živcové suroviny	2.1.2020	2.1.2023	LB MINERALS, s.r.o.
200009	Lužice	Křemenné suroviny - Živcové suroviny	29.7.2020	29.7.2023	G E T s.r.o.

Tabulka 4. Ložiska s uděleným předchozím souhlasem ke stanovení dobývacího prostoru

Číslo PSDP	Název	Suroviny	Ložiska	Název ložiska	Žadatel	Datum vydání rozhodnutí	Platnost do
948	Krabonoš	Živcové suroviny	3142300	Halámky	LB MINERALS, s.r.o.	3.12.2018	21.12.2021
945	Hosty	Grafit-krystalický grafit	3139700	Koloděje nad Lužnicí-Hosty	TRAMINCORP CZECH s.r.o.	2.11.2018	30.11.2021
1002	Ločenice I	Polodrahokamy-vltavínonosná hornina	3152702	Nesměň-Ločenice	MAWE CK s.r.o.	4.5.2020	23.5.2025
1014	Krašovice	Štěrkopísky	3009200	Krašovice	České štěrkopísky spol. s r.o.	22.7.2020	8.8.2023
1031	Rybova Lhota	Bentonit	3159800	Rybova Lhota	LB MINERALS, s.r.o.	17.5.2021	30.5.2024
1000	Maršov	Bentonit-bentonit ostatní	3126600	Maršov u Tábora	KERAMOST, a.s.	3.3.2020	31.12.2023
1024	Bohunice I	Cihlářská surovina	3139900	Bohunice nad Vltavou	Wienerberger s.r.o.	26.11.2020	15.12.2023
1025	Krabonoš II	Živcové suroviny	3264300	Krabonoš	FinCorp, a.s.	26.11.2020	19.12.2023

1008	Řípec I	Štěrkopísky	3219400	Dráčov	Českomoravský štěrk, a.s.	1.6.2020	18.6.2025
1029	Dvorec u Třebče	Živcové suroviny	3270800	Dvorec u Třebče	LB MINERALS, s.r.o.	18.5.2021	4.6.2024

3.2.6. POLODRAHOKAMY-VLTAVÍNOSNÉ HORNINY

Nelegální těžba vltavínosných hornin na území Jihočeského kraje představuje jeden z hlavních a dlouhodobých problémů, který zasahuje nejen do okruhů ložiskové geologie, ale dotýká se také nemovitého majetku soukromých i fyzických osob. Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve smyslu znění § 3, pohlíží na vltaviny jako na vyhrazený nerost, a jako takový jej umožňuje chránit převážně formou územní ochrany výhradních ložisek (CHLÚ). Jednou z možností, jak alespoň částečně posílit územní ochranu významných a známých výskytů vltavínů, je rovněž vymezení prognózních zdrojů vltavínosných hornin - jako území určené pro budoucí průzkumné aktivity.

Na území jihočeského kraje se nalézají dvě v současné době využívaná ložiska vltavínosných hornin (Chlum nad Malší-východ a Ločenice-Chlum), viz tabulka 5, a další čtyři doposud nevyužívaná ložiska vltavínosných hornin, viz tabulka 6. Průzkumné práce probíhají na průzkumném území Jankov a předchozí souhlas ke stanovení dobývacího prostoru byl vydán pro Ložisko Nesměn-Ločenice, které se nalézá v těsném východním předpolí využívaného ložiska Chlum nad Malší-východ.

Opatření pro využívaná ložiska

- Racionálně využít (beze zbytku dotěžit) vymezené zásoby vltavínosných hornin na ložiscích Chlum nad Malší-východ a Ločenice-Chlum.
- Po ukončení těžby vzniknou opuštěné provozovny, které budou v režimu plánu zajištění podle báňských předpisů. Tyto objekty doporučujeme transformovat na významný krajinný prvek, který by byl přístupný veřejnosti. Zároveň doporučujeme dlouhodobě monitorovat opuštěné těžebny před nepovoleným zavážením komunálním a nebezpečným odpadem.

Opatření pro nevyužívaná ložiska a prognózní zdroje

- Doporučujeme podpořit kontinuální pokračování těžby na ložisku Nesměn-Ločenice, jako navazující pokračování těžby za dotěžované ložisko Chlum nad Malší-východ. Na ložisku Nesměn-Ločenice však doporučujeme podpořit pouze takový záměr, který bude zahrnovat rovněž komplexní využití další suroviny-štěrkopísku.
- V rámci doposud vymezených prognózních zdrojů vltavínosných hornin doporučujeme podpořit snahy o průzkum těchto území, a v případě pozitivních výsledků průzkumu doporučujeme vymezení nových výhradních ložisek s příslušnou územní ochranou.

NÁVRHOVÁ ČÁST

- Doporučujeme dlouhodobě podporovat výzkum výskytů vltavínonosných hornin s cílem vymezit nové prognózní zdroje, zejména na lokalitách devastovaných nelegální těžbou.

Tabulka 5. Využívaná ložiska vltavínonosných hornin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020.

Název ložiska	Čís. Ložiska	Název CHLÚ/č.	Název DP/č.
Chlum nad Malší-východ	3258900	Chlum nad Malší-východ 25890000	Ločenice 60318
Ločenice-Chlum	3152701	Ločenice 1527010	Ločenice 60318

Tabulka 6. Nevyužívaná ložiska vltavínonosných hornin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020

Název ložiska	Čís. Ložiska	Název CHLÚ	Č. CHLÚ	Organizace
Besednice	3233900	Besednice	23390000	BOHEMIA DEPOSITS a.s.
Vrábče-Nová Hospoda	3242300	není		Česká geologická služba
Slavče-sever	3261800	Slavče I	26180000	K A P, spol. s r.o.
Besednice-Stoh	3269800	Besednice I	26980000	Muzeum vltavínů Český Krumlov s.r.o.
		Besednice II	26980001	

Tabulka 7. Ložiska vltavínonosných hornin s uděleným předchozím souhlasem ke stanovení dobývacího prostoru.

Číslo PSDP	Název	Ložiska	Název ložiska	Žadatel	Datum vydání rozhodnutí	Platnost do
1002	Ločenice I	315270 2	Nesměň- Ločenice	MAWE CK s.r.o.	4.5.2020	23.5.2025
1041	Slavče - Sever	326180 0	Slavče - Sever	Muzeum vltavínů Český Krumlov s.r.o.	16. 9. 2021	2. 10. 2024

Tabulka 8. Průzkumná území vymezená pro ložiska vltavínonosných hornin

ID	Název	Vznik stavu	Ukončení	Žadatel
190010	Jankov	13.8.2019	13.8.2022	MONDAY MORNING s.r.o.

3.3. STAVEBNÍ SUROVINY

3.3.1. KÁMEN PRO HRUBOU A UŠLECHTILOU KAMENICKOU VÝROBU

Na území jihočeského kraje bylo k 1. 1. 2020 využíváno celkem 7 výhradních ložisek a 5 ložisek nevyhrazeného nerostu kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu. Celková produkce suroviny v r. 2019 byla 21,2 tis. t, z toho na výhradních ložiscích bylo vytěženo 10,3 tis. t.

Opatření pro využívaná ložiska

- V případě ložisek pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu podporovat stávající záměry ve stanovených DP a územních rozhodnutích v jejich rozvoji.

- Využívaná ložiska (výhradní i nevyhrazeného nerostu) mají zásoby na několik desítek let. Při povolování či rozšiřování těžby v rámci POPD u výhradních ložisek a PVL u ložisek nevyhrazených nerostů důkladně vyhodnotit současný stav hospodárného využití suroviny s minimálním množstvím objemů těžebních odpadů.
- Na stávajících využívaných ložiskách hospodárně využívat těžební odpady z těžeb kamene pro hrubou a ušlechtilou výrobu, které v případě aplikace mobilních technologických linek mohou splňovat veškeré ISO parametry a mezinárodní normy ČSN EN.
- Důkladně vyhodnotit současný stav rekultivačních a sanačních postupů na stávajících využívaných ložiskách jako nezbytnou podmínku v případě dalšího rozšiřování těžby.
- V případě návrhu na odpis zásob z hospodářských důvodů (tj. v souladu s § 14a, odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb.) a návrhu na zrušení DP doporučujeme zhodnotit možnost využití suroviny pro výrobu drceného kameniva.

3.3.2. STAVEBNÍ KÁMEN

Z celkového počtu 29 využívaných ložisek na území kraje (23 výhradních a 6 nevyhrazeného nerostu), viz tabulka 8, zauímají nejvyšší životnost pouze ložiska Slapy u Tábora, Slavětice, Prachatice-Leptáč, Plešovice-Holubov, Prachatice-Kobylí hora, Písek-Kamenné doly, Krty, Chvalšiny-Zrcadlová huť, Dačice, Deštná, Dobrá Voda u Číměře a Kaplice. Nízkou životnost zásob zauímají výhradní ložiska Blatná, Jistec, Kožlí u Čížové, Lašovice-Zahořany, Bližná-Černá v Pošumaví, Těšovice u Prachatic, Černětice-Volyně, Trhové Sviny-Rejta, Nihošovice, Sumrakov a v případě nerozšíření/nepokračování v těžbě i ložisko Ševětín a dále využívaná nevýhradní ložiska Horní Dvořiště-Drkolná, Lutová-Bor, Ševětín, Štiptoň-Nové Hrady a Výškovice-Sudslavice.

Tabulka 9. Využívaná výhradní ložiska stavebního kamene na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020.

Název ložiska	Číslo ložiska	Význam
Plešovice-Holubov	B 3048200	nadregionální
Slapy u Tábora	B 3027300	nadregionální
Ševětín	B 3034100	nadregionální
Písek-Kamenné Doly	B 3033700	regionální
Prachatice-Kobylí hora	B 3033900	regionální
Deštná	B 3157100	regionální
Slavětice	B 3085500	regionální
Trhové Sviny-Rejta	B 3034300	regionální
Lašovice-Zahořany	B 3126100	lokální
Těšovice u Prachatic	B 3034000	lokální
Bližná-Černá v Pošumaví	B 3158200	lokální
Nihošovice	B 3068700	lokální
Kožlí u Čížové	B 3126200	lokální
Dačice	B 3034900	lokální

NÁVRHOVÁ ČÁST

Krty	B 3094700	lokální
Prachatice-Leptáč	B 3095100	lokální
Kaplice	B 3060200	lokální
Dobrá Voda u Číměře	B 3159400	lokální
Černětice-Volyně	B 3068800	lokální
Chvalšiny-Zrcadlová Huť	B 3061800	lokální
Blatná	B 3124100	lokální
Sumrakov	B 3042800	lokální
Jistec	B 3027100	lokální

Pro dokončení významných dopravních staveb je potřeba zajistit dostatečné množství kvalitní suroviny (aktuálně se připravuje např. dokončení IV. železničního koridoru Ševětín – Nemanice, nebo byly zahájeny práce na dalším úseku dálnice D3 Borek – Dolní Třebonín). Nelze opominout ani potřebu kvalitního kameniva pro případnou dostavbu 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Temelín. Zajištění dostatečného množství kvalitního stavebního kamene je potřeba také pro výstavbu dalších neuvedených více či méně významných infrastrukturních staveb a v neposlední řadě pro ostatní stavební činnost v aglomeracích České Budějovice, Třeboň, Veselí nad Lužnicí a na Jindřichohradecku.

Pro dlouhodobé budoucí zásobování kvalitním drceným kamenivem jsou pro území Jihočeského kraje klíčová ložiska stavebního kamene Plešovice-Holubov (mj. pro zásobování oblasti kolem okresního města Český Krumlov a vlastně celé jižní, západní a jihozápadní části Jihočeského kraje), dále Kaplice (výhradní a nevýhradní ložisko pro zásobování celé jižní části Jihočeského kraje spjaté s dostavbou dálnice D3), dále ložisko Ševětín, výhradní ložisko Slapy u Tábora (pro zásobování severní části Jihočeského kraje kolem okresního města Tábor), s rozšířením do nevýhradního ložiska Kolný (pro zásobování oblasti krajského města České Budějovice a celé centrální části kraje včetně oblastí kolem Soběslavi, Veselí nad Lužnicí či Třeboně), a samozřejmě rezervní ložiska, například Rejta (pro výhledovou těžbu).

Ze všech využívaných ložisek stavebního kamene na území Jihočeského kraje se dlouhodobě pohybuje celková roční produkce kolem 1200–1900 tis. m³ /rok. Pro zachování dlouhodobé kontinuity tohoto ročního objemu produkce stavebního kamene je nezbytné vytvořit územní předpoklady pro zahájení nové otvírky ložiska s dostatečnou roční kapacitou těžby, a zejména kvalitou suroviny, jako náhradu za postupně dotěžované lokality.

Na postupné doznívání disponibilních zásob stavebního kamene a znepokojující stav a riziko nenaplňování hospodářských potřeb státu stavebními surovinami upozorňuje v současné době finalizovaný podkladový materiál MPO pro aplikaci státní surovinové politiky pod názvem „Studie vyhodnocení aktuálního stavu a perspektivy využívání stavebních surovin v České republice s důrazem na stavební kámen a štěrkopísky“, jejíž zpracování vyplynulo ze závěrů 27. zasedání Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii ČR ze dne 17. prosince 2019. V rámci posouzení disponibilních zásob stavebního (drceného) kamene (reálně vytěžitelných a evidovaných zásob) a roční produkce na území kraje a v sousedních krajích se objektivně přihlíželo podrobnější odbornou rozvahou na produkovanou kvalitu suroviny, která se u každého kamenolomu liší petrograficky, jakostní kvalitou a rovněž technologicko-úpravárenským zázemím, podmínkami dobývání, geologicko-strukturními podmínkami a územně ekologickými podmínkami. Ne každý lom produkuje stejnou kvalitu suroviny shodného petrografického surovinového typu, proto jejich výrobní produkce jsou rozdílné a jejich

uplatnění na trhu rovněž. Každý kamenolom je specifický svojí petrologickou charakteristikou a jakostně technologickou kvalitou suroviny a tím pádem, s ohledem na technologické možnosti úpravy této suroviny, z toho vyplývající možné výrobní produkce, uplatnitelné na trhu. Z tohoto důvodu byly již v minulosti ZÚR Jihočeského kraje vymezeny **rozvojové plochy nadmístního významu v oblasti těžby nerostných surovin** pro nové plochy těžby a rozšíření stávajících ploch těžby stavebního kamene:

PT1 Rejta rozšíření plochy těžby pro těžbu stavebního kamene. Rozšíření dobývacího prostoru Rejta. Dotčená katastrální území: Trhové Sviny.

PT6 Kolný (PT6/1-jihozápad, PT6/2-severovýchod) Dotčená katastrální území: Kolný.

ZÚR Jihočeského kraje rovněž vymezují plochy územních rezerv nadmístního významu v oblasti těžby nerostných surovin pro nové plochy těžby a rozšíření stávajících ploch těžby štěrkopísku regionálního významu, tj. s odpovídajícím potenciálem pro zajištění dostatečného množství uvedených surovin pro potřeby Jihočeského kraje:

PT/G Ševětín - územní rezerva pro těžbu stavebního kamene. Dotčená katastrální území: Kolný, Ševětín.

PT/I Rejta - územní rezerva pro těžbu stavebního kamene. Dotčená katastrální území: Trhové Sviny.

Opatření pro využívaná ložiska

- Na stávajících využívaných ložiskách stavebního kamene hospodárně dotěžit zásoby v souladu s platnými právními předpisy, a to jak v rámci stanovených dobývacích prostorů, tak i platných územních rozhodnutí za předpokladu lokálních kompromisů mezi těžbou a ochranou složek ŽP a za minimalizace dopadů na zdraví obyvatel.
- Těžební činnost s platnými dobývacími prostory a územními rozhodnutími na využívaných ložiskách považovat za stabilizovanou, a z tohoto důvodu doporučujeme hospodárně dotěžit veškeré vytěžitelné zásoby na těchto ložiskách.
- Dá se předpokládat, že u některých využívaných ložisek nebudou hospodárně vytěžené veškeré vytěžitelné zásoby, a to z důvodu zachování stanovených nepřekročitelných limitů (zachování siluety terénního horizontu z důvodu krajinného rázu bez možnosti dalšího rozšíření těžby apod.) a nevyřádkání majetkoprávních střetů.

Opatření pro nevyužívaná ložiska

- Ponechat nevyužívaná výhradní a nevýhradní ložiska stavebního kamene jako surovinové rezervy s dlouhodobým výhledem, například ložiska pokrytá územními rezervami pro výhledovou těžbu stavebního kamene PT/G a PT/I.
- Pro zachování dlouhodobé kontinuity celkového ročního objemu produkce stavebního

NÁVRHOVÁ ČÁST

kamene (cca 1200–1900 tis. m³/rok) obnovit či zahájit nové těžby na náhradních ložiskách stavebního kamene s požadovanou kvalitou suroviny a s dostatečným objemem zásob, např. ložiska v návrhových plochách PT6/1 Kolný, PT6/2 Kolný.

- Iniciovat přípravu rezervních lokalit pro budoucí využití a zejména přistupovat k jednotlivým novým záměrům s přiměřenou časovou perspektivou, aby byla zajištěna kontinuita produkce suroviny.
- Dlouhodobě monitorovat opuštěné těžebny před nepovoleným zavážením komunálním a nebezpečným odpadem. Rizikem vytěžených prostor může být nelegální zavážení opuštěných těžeben inertními odpadovými materiály (výkopová zemina).

3.3.3. ŠTĚRKOPÍSKY

Významná výhradní ložiska štěrkopísků jsou vázána převážně na terasové akumulace řek Lužnice a Nežárky v CHKO Třeboňsko, do tohoto území je soustředěna prakticky veškerá produkce štěrkopísků v kraji.

Na území Jihočeského kraje je v současnosti využíváno 8 výhradních ložisek štěrkopísků a celkem 8 ložisek nevyhrazeného nerostu štěrkopísku o průměrné roční produkci přibližně 1050 tis. m³ (pětiletý průměr za období 2014–2019), viz tabulka 10.

Z výše uvedených využívaných ložisek zauímají nejvyšší životnost pouze ložiska Cep 2, Stráž nad Nežárkou, Horusice Vlkov, Dráchov a Čavyně-Vodňany.

Předpokládáme, že v návrhovém období (tj. do r. 2030) bude z důvodů vydobytí zásob v POPD ukončena produkce štěrkopísků na ložisku Halámky (hlavní surovinou jsou živcové písky, štěrkopísek je pouze surovinou doprovodnou). V současné době probíhá proces EIA zaměřený na rozšíření těžby živcových štěrkopísků na ložisku Halámky. V případě realizace záměru tedy bude kromě živců produkován také štěrkopísek.

Avšak vzhledem k tomu, že ložisko Halámky představuje z dlouhodobého hlediska nejvýznamnějšího producenta štěrkopísků, bude nutné za tento zdroj hledat náhradu (ve výši přibližně 480 tis m³) a zajistit tak kontinuitu produkce štěrkopísků. Z tohoto důvodu byly již v minulosti ZÚR Jihočeského kraje vymezeny **rozvojové plochy nadmístního významu v oblasti těžby nerostných surovin** pro nové plochy těžby a rozšíření stávajících ploch těžby štěrkopísku:

PT2 Čavyně-Vodňany - rozšíření plochy těžby štěrkopísku. Dotčená katastrální území: Čavyně, Čičenice, Radčice u Vodňan, Vodňany

PT3 Nakolice – rozšíření plochy těžby štěrkopísku. Dotčená katastrální území: Byňov

PT4 Dráchov (dnes DP Řípec),

PT5 Veselí nad Lužnicí, Jatky - plocha pro těžbu štěrkopísku

PT7 Veselí nad Lužnicí, Horusice-Vlkov - (plocha pro těžbu štěrkopísku a komplexní dotěžení zbytkových zásob na výhradních ložiskách Veselí nad Lužnicí a Horusice-Vlkov v rozsahu platných dobývacích prostorů. Dotčená katastrální území: Veselí nad Lužnicí, Ponědrážka, Horusice.

ZÚR Jihočeského kraje rovněž vymezují plochy **územních rezerv nadmístního významu v oblasti těžby nerostných surovin** pro nové plochy těžby a rozšíření stávajících ploch těžby štěrkopísku regionálního významu, tj. s odpovídajícím potenciálem pro zajištění dostatečného

množství uvedených surovin pro potřeby Jihočeského kraje:

PT/L Vrábče, územní rezerva pro těžbu štěrkopísku a komplexní dotěžení zbytkových zásob na využívaném ložisku Vrábče-Boršov, č. 3245000 a ložisku nevyhrazeného nerostu Vrábče-Boršov 1 č. 3245002 v ploše CHLÚ Vrábče (č. 24500000). Dotčená katastrální území: Vrábče, Zahorčice u Vrábče.

PT/P Veselí nad Lužnicí-Vlkov, územní rezerva pro těžbu štěrkopísku a komplexní dotěžení zbytkových zásob na výhradním ložisku Veselí nad Lužnicí-Vlkov (B 3152300) v rozsahu bloků zásob výhradního ložiska, mimo vymezené platné dobývací prostory. Dotčená katastrální území: Veselí nad Lužnicí.

Tabulka 10. Využívaná výhradní ložiska štěrkopísku na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020.

(* Pozn. Ložisko Světlík-Dolní Okolí bylo k 1. 1. 2020 vedeno jako vytěžené, proto není uvedeno v mapových přílohách).

Název ložiska	Číslo ložiska	Význam
Cep 2	B 3153800	nadregionální
Halámky	B 3142300	nadregionální
Horusice-Vlkov	B 3009700	regionální
Roudná 2-Planá n/Lužnicí	B 3009300	regionální
Stráž nad Nežárkou	B 3010400	regionální
Suchdol nad Lužnicí	B 3010500	regionální
Vrábče-Boršov	B 3245000	regionální
Dráchov	B 3219400	regionální
Chlum nad Malší-východ	B 3258900	regionální
Čavyně-Vodňany	D 5277600	nadregionální
Dobřejšovice u Hosína	D 5263400	bez významu
Ledenice	D 5234300	bez významu
Olešník	D-526360	bez významu
Planá nad Lužnicí	D 3009301	regionální
Purkarec	D 5263500	bez významu
Strakonice-V Holí	D 5143401	regionální
Světlík-Dolní Okolí*	D 5256100	bez významu

Opatření pro využívaná ložiska

- Na stávajících využívaných ložiskách štěrkopísku hospodárně dotěžit zásoby v souladu s platnými právními předpisy, a to jak v rámci stanovených dobývacích prostorů, tak i platných územních rozhodnutí.
- V případě ložisek nalézajících se na území CHKO Třeboňsko je nutné respektovat limity celkové těžby v CHKO a příslušné podmínky a zásady definované platným Plánem péče CHKO Třeboňsko, včetně zásad pro sanaci a rekultivaci území po těžbě s využitím metod přírodě blízké (ekologické) obnovy.
- Podporovat technologický výzkum zaměřený na komplexní využití vytěžené suroviny, a to zejména méně kvalitních částí ložiska, a minimalizovat tak množství těžebního odpadu.

NÁVRHOVÁ ČÁST

- Podporovat komplexní využití již stanovených využívaných dobývacích prostorů. Mnohdy totiž dobývací prostory plošně značně přesahují obrysy výhradních ložisek. V zájmu řádného využití dobývacích prostorů, tedy de facto územních rozhodnutí pro těžbu, je důležité provádění ložiskově geologických průzkumů a rozšiřování již těžených výhradních ložisek v celém rozsahu DP.
- U ložisek štěrkopísků dobývaných z vody (v těžebních jezerech) vyžadovat řádné dotěžování zbytkových zásob suroviny na dně roztěžených jezer. Prokazuje se geologickou a důlně měřickou dokumentací.
- Aktivně vstupovat do jednání s těžebními organizacemi na téma preventivních opatření minimalizujících potenciální negativní vlivy těžby na životní prostředí a veřejné zdraví obyvatel.
- Důsledně sledovat hospodaření těžební organizace s ornici a s podorničím.
- Na ložiskách štěrkopísků těžených z vody důsledně vyžadovat provádění opatření k zamezení splachu okolní ornice do těžebních jezer.

Opatření pro ložiska plánovaná do těžby, popř. rozšíření těžby

- Podporovat geologicko průzkumné práce projektované za účelem vyhledání nových ložisek štěrkopísků, případně rozšíření zásob na stávajících ložiskách.
- Etapizace zahájení procesu využívání jednotlivých ložisek, resp. rozšiřování těžby bude záviset na výsledcích jednotlivých dohodovacích jednání, přesto je možné navrhnout racionální posloupnost, která v návrhovém období spočívá:

(I) v racionálním dotěžení disponibilních zásob na stávajících využívaných ložiskách;

(II) ve zhodnocení možnosti rozšíření těžby na stávajících těžených ložiskách (např. formou zahloubení těžebny, pokračování těžby za hranice dobývacích prostorů, či platných územních rozhodnutí atd.) za předpokladu vyřešení střetů zájmů, neboť tímto dochází k prodloužení životnosti již existující provozovny s vybudovaným sociálním zázemím, technologickou linkou, dopravním napojením a další infrastrukturou;

(III) v podpoře takových záměrů využití nerudních surovin (vltavínonosné horniny, křemenné suroviny, živcové suroviny), které budou (za příznivých ložiskově-geologických podmínek) zahrnovat rovněž komplexní využití další suroviny-štěrkopísku

(IV) v podpoře vyhledávání nových ložisek štěrkopísků.

Co se týče etapizace prací na jednotlivých návrhových plochách pro těžbu štěrkopísků a územních rezervách pro těžbu štěrkopísků doporučujeme postup uvedený v tabulce č. 11.

Tabulka 11: Návrh etapizace prací na jednotlivých návrhových plochách a územních rezervách vymezených ZÚR Jihočeského kraje pro těžbu štěrkopísků na území Jihočeského kraje.

Označení plochy		Název	Doporučení/poznámka	Doporučené období
PT2	Návrhové plochy pro těžbu	Čavyně-Vodňany	Souběžně s postupem těžby uvažovat o možném rozšíření těžby štěrkopísků v návrhové ploše PT 2 Čavyně–Vodňany do k.ú. Milenovice	Od r. 2022
PT3		Nakolice	Ponechání současného stavu	
PT4		Dráchov	Stanoven DP Řípec, ložisko je od r. 2020 využíváno	
PT5		Veselí nad Lužnicí-Jatky	Ponechání současného stavu	Od r. 2022
PT7		Veselí nad Lužnicí, Horusice-Vlkov	Podpořit komplexní dotěžení zbytkových zásob na výhradních ložiskách Veselí nad Lužnicí-Vlkov a Horusice-Vlkov v rozsahu platných dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území. Dotčená katastrální území: Veselí nad Lužnicí, Ponědrážka, Horusice	Od r. 2022
PT/L	Územní rezervy pro	Vrábče	Převod do návrhové plochy	Od r. 2030
PT/P		Veselí nad Lužnicí, Horusice-Vlkov	Převod do návrhové plochy	Od r. 2030

Opatření pro nevyužívaná ložiska

- Zajistit v co největší míře ochranu všech zjištěných výhradních i nevýhradních ložisek štěrkopísků a předpokládaných ložisek štěrkopísků (prognózních zdrojů) a vytvářet podmínky pro jejich hospodárné využití (§ 13 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb., v platném znění).
- Dlouhodobě ponechat jako surovinové rezervy s dlouhodobým výhledem nevyužívaná výhradní a nevýhradní ložiska štěrkopísků.
- Dlouhodobě monitorovat opuštěné těžebny (pískovny) před nepovoleným zavážením komunálním a nebezpečným odpadem. Rizikem vytěžených prostor může být nelegální zavážení opuštěných těžeben inertními odpadovými materiály (výkopová zemina).

3.3.4. CIHLÁŘSKÉ SUROVINY

Cihlářská surovina je na území Jihočeského kraje těžena na 3 výhradních ložiskách: Bohunice nad Vltavou (B 3139900), Dolní Bukovsko (B 3140500) a Záblatí (B 3227800) a jediném ložisku nevyhrazeného nerostu Popovice u Dolního Bukovska (D 5278700).

Tabulka 12. Ložiska cihlářské suroviny s uděleným předchozím souhlasem ke stanovení dobývacího prostoru

Číslo PSDP	Název	Ložiska	Název ložiska	Žadatel	Datum vydání rozhodnutí	Platnost do
1024	Bohunice I	3139900	Bohunice nad Vltavou	Wienerberger s.r.o.	26. 11. 2020	15. 12. 2023

Opatření pro využívaná ložiska

- Na stávajících využívaných ložiskách cihlářské suroviny hospodárně dotěžit zásoby v souladu s platnými právními předpisy, a to jak v rámci stanovených dobývacích prostorů, tak i platných územních rozhodnutí.
- Podporovat technologický výzkum zaměřený na komplexní využití vytěžené suroviny, a to zejména méně kvalitních částí ložiska a minimalizovat tak množství těžebního odpadu.

Opatření pro ložiska plánovaná do těžby, popř. rozšíření těžby

- Podporovat geologicko průzkumné práce projektované za účelem vyhledání nových ložisek cihlářských surovin, případně rozšíření zásob na stávajících ložiskách.
- Podporovat projekty rozšíření těžby na stávajících těžených ložiskách (např. formou zahloubení těžebny, pokračování těžby za hranice dobývacích prostorů, či platných územních rozhodnutí atd.) za předpokladu vyřešení střetů zájmů, neboť tímto dochází k prodloužení životnosti již existující provozovny s vybudovaným sociálním zázemím, technologickou linkou, dopravním napojením a další infrastrukturou.

Opatření pro nevyužívaná ložiska

- Stávající nevyužívaná ložiska cihlářských surovin na území kraje považovat za významnou surovinovou rezervu.

4. Opatření pro rekultivace

Plány sanace a rekultivace jsou součástí dokumentace POPD a musí být v souladu s platnou legislativou. V průběhu let se však mění pohled na provádění rekultivace. Plány rekultivace, které byly schváleny před více než 10 lety, vyžadují dnes přizpůsobení se požadavkům na znovuzačlenění do krajiny (drobnější úpravy se týkají např. druhové skladby nebo způsobu využití ploch) a využití potenciálu území po těžbě pro zvýšení biodiverzity. Ze strany orgánů ochrany přírody jsou stále častěji prosazovány metody přírodě blízké (ekologické) obnovy po těžbě s využitím přírodní nebo usměrňované sukcese, které kromě vysokého přínosu pro biodiverzitu mohou být i ekonomičtější.

Opatření

- Problematiku sanací a rekultivací těžbou nerostů dotčeného území řešit v souladu s platnými právními předpisy, respektovat schválená a právně platná rozhodnutí o rekultivaci a sanaci těžbou dotčeného území. V odůvodněných případech iniciovat změnu minulých a nadále existujících pravomocných rozhodnutí o rekultivaci a sanaci v územích, jejichž podmínky neodpovídají dnešním požadavkům na nové „kvalitnější“ využití těžbou dotčeného území.
- Problematiku sanací a rekultivací řešit již v prvotní fázi povoloovacího řízení (EIA). V případě různých možností rekultivace vážit veřejné zájmy v dotčeném území (ochrana ZPF, sukcese). Výsledek vážení veřejných zájmů respektovat a měnit pouze na základě dalšího vzájemného zhodnocení jednotlivých veřejných zájmů.
- V územích s vyšší koncentrací těžbených ložisek řešit sanaci a rekultivaci s ohledem na nové využití území (multifunkční využití plochy), ve vybraných případech ponechat území po těžbě nerostných surovin v rámci plnění rekultivačních a sanačních prací k ochraně přírody a krajiny. Terénní úpravy v podobě sanací a následných rekultivací, či revitalizací, jsou nutné v případě velkoplošných lomů, kdy kolmé stěny a pravidelné pravoúhlé etáže znesnadňují spontánní sukcese. Způsob provedení sanací a rekultivací území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území v souladu s požadavky na ochranu přírody a krajiny a ochranu ZPF.
- Preferovat zachování/vytváření drobných vodních ploch jako důležitou součást rekultivací a využívat rekultivovaný prostor ke zvýšení vodní retenční kapacity krajiny (např. svedením odvodňovacích zařízení a přepadů z protipodvodňových opatření v okolí těžebny do vzniklých terénních depresí).
- V rámci sanačních a rekultivačních prací preferovat přírodě blízkou obnovu těžbou narušených území s tím, že velká většina těžbou narušených území má potenciál obnovit se samovolně – spontánní sukcesí, která může být v některých případech také cíleně řízena (usměrněna, blokována či vrácena zpět). Území s ukončenou těžbou nerostných surovin je tedy vhodné revitalizovat jako přírodní nebo přírodě blízké prostředí s významným využitím přirozené biologické sukcese. Protože v mnohých případech dochází těžbou ke vzniku zajímavých biotopů (náhradních stanovišť zejména pro lesostepní a skalní společenstva), z nichž některé se mohou stát refugii pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, je třeba vždy zvážit možnost ponechání takových lokalit samovolnému vývoji.
- V rámci podpory biodiverzity vytvářet podmínky pro ponechání vhodných částí obnažených skalních výchozů, stěn, pohyblivých sutí a dalších vertikálních útvarů, včetně jejich nestabilních částí, působení přirozených geomorfologických procesů. K zajištění bezpečnosti a informovanosti návštěvníků lokalit zajistit potenciálně ohrožený prostor proti nepovolanému vstupu a vytvořit bezpečná vyhlídková místa s informačními tabulemi.
- Podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů, se připouští změna souhlasu (a tím plánu rekultivace) pro těžbu nerostných

NÁVRHOVÁ ČÁST

surovin prováděná ve stanoveném DP z důvodu ochrany přírody, která je ale možná pouze na základě vyjádření orgánu ochrany přírody o záměru vyhlášení registrovaného významného krajinného prvku nebo přechodně chráněné plochy. Změny souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze ZPF z důvodu ochrany přírody nesmí převýšit 10 % plochy řešené původně schváleným plánem rekultivace (který je nedílnou součástí schváleného souhlasu s odnětím ze ZPF). Toto ustanovení se týká pozemků, které před využitím pro těžbu patřily do ZPF.

- V těžebních ponechat spontánní sukcesi v biologicky nejcennějších částech, nebo, pokud to bude možné, ponechat spontánní sukcesi na celé jejich ploše. Při ukončování těžby a před provedením následné sanace a rekultivace posoudit vznik unikátních biotopů v těžené lokalitě; řešit začlenění těchto unikátních biotopů do systému ekologické stability i v rámci územních plánů obcí.
- V případě těžby v záplavovém území řešit rekultivaci způsobem, který přispěje k případné revitalizaci upraveného vodního toku, vytváří drobné vodní a na vodu vázané biotopy trvale či periodicky komunikující s vodním tokem, podpoří rozliv zvýšených průtoků do nivy, či jinak podpoří přirozené hydrologické funkce krajiny a zvýší její vodní retenční kapacitu.
- Preferovat průběžnou sanaci a rekultivaci (revitalizaci, renaturalizaci) vytěžených míst po těžbě výhradních a nevýhradních ložisek.
- Povolení k další těžbě vydávat s ohledem na úspěšnost předchozích rekultivací. Na rámcový plán bezprostředně navazovat jednotlivé etapy sanací a rekultivací podle termínů ukončování těžby ve vytěžených (opuštěných) částech ložiska, nikoliv až po ukončení těžby na ložisku.
- V rámci rekultivace opuštěných těžeben přizpůsobit výsledný stav území charakteru a stavu okolní krajiny a přírody. Zohlednit cílovou kvalitu krajiny stanovenou pro dotčené území v „Územní studii krajiny Jihočeského kraje, 2021“.
- Rekultivované plochy následně evidovat v katastru nemovitostí jako vodní plochy, PUPFL či pozemky zemědělského půdního fondu. Pozemky ZPF rekultivované po těžbě sukcesí neponechávat v kategorii ostatních ploch.
- Vytvářet ochranný cenné plochy při rekultivacích těžeben (biotopy chráněných druhů) a cílovému stavu území podřídit již postup těžby, revitalizační opatření provádět průběžně a vznikající sukcesní útvary při pozdějších pracích již nelikvidovat.
- Na podkladě postupného upřesňování geologických, hydrogeologických a ostatních faktorů horninového prostředí v interakci s možnostmi báňských technologií rozpracovat varianty revitalizačních postupů těžbou dotčeného území.
- Nepovolovat zavážení opuštěných těžeben odpady, jen v odůvodněných případech provádění rekultivace vytěžených těžeben formou terénních úprav a závozem prostoru certifikovaným inertním materiálem (např. výkopovými zeminami a hlušinovým materiálem). Při zavážení respektovat ochranu podzemních vod. Pokud jde o těžebnu nacházející se v prvním ochranném pásmu podzemních vod nebo v hydrogeologické komunikaci s vodohospodářsky velmi významnými zvodněmi, zavážení nepovolovat.
- Za stávajícího právního stavu věnovat pozornost fázi sanace (rekultivace, likvidace) při schvalování těžebních záměrů (kde jsou orgány ochrany přírody a další orgány dotčenými), zejména při schvalování plánů rekultivací, tj. vyhodnotit nejvhodnější způsob využití lokality po ukončení těžební činnosti, a to při zohlednění zájmů ochrany přírody a krajiny

(např. požadavkem na určitý podíl území pro spontánní sukcesí či jiné přírodě blízké formy obnovy); zároveň je možno v plánech rekultivace navrhnout nutnost monitoringu (biologického hodnocení) území s možností změny plánu rekultivace v závislosti na jeho výsledcích.

- V rámci přípravy rekultivace prověřit možnosti maximálního zachování odhalených skalních výchozů, stěn a věží v neupraveném stavu, například zajištěním ohrožené zóny proti vstupu osob a vytvořením výhledových míst v bezpečném prostoru. Rekultivaci uvedených vertikálních tvarů pak realizovat způsobem, který v největší možné míře zachová přírodní podmínky a prostor pro přirozené procesy.
- Z důvodu ochrany ZPF preferovat v těžebních lokalitách s významným záborem zemědělské půdy rekultivaci zpět na plochy ZPF, a to v částech, kde je to s ohledem na způsob těžby možné. Popřípadě navrhnout kombinovanou rekultivaci, která bude akceptovat možnosti technického provedení a zejména jednotlivé veřejné zájmy v dotčeném území (např. část ZPF, část sukcese, část vodní plocha).

5. Opatření pro minimalizaci vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Opatření

- **Řešení střetových ploch se zájmy dílčích složek životního prostředí musí být zaručena ve kvalifikovaném zpracování POPD, Plánu využívání nevýhradních ložisek a plánu sanace a rekultivace u každého konkrétního záměru.**
- U těžebních záměrů, které svými parametry spadají pod povinnost provést posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. nebo musí projít zjišťovacím řízením podle tohoto zákona, využít výsledky tohoto procesu ke stanovení podmínek pro vyloučení nebo zmírnění negativních vlivů na všechny složky životního prostředí nebo pro stanovení náhradních opatření.
- Respektovat obecnou i zvláštní ochranu přírody a krajiny a obecnou i zvláštní ochranu rostlin a živočichů, respektovat zvláště chráněná území s jejich ochrannými pásmy nebo území zařazená do soustavy Natura 2000 (ptačí oblasti, evropsky významné lokality). U všech závažných zásahů, které se mohou dotknout zájmů chráněných podle části druhé, třetí a páté zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je investor (těžbař) povinen předem zajistit na svůj náklad hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na chráněné zájmy (hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb.), v případě území soustavy Natura 2000 je třeba provést posouzení vlivů na předměty ochrany nebo celistvost ptačích oblastí a evropsky významných lokalit.
- V návrhu úpravy plochy po těžbě respektovat zásady ochrany krajinného rázu území. Již v procesu povolování nových otvírek, popř. pokračování těžeb nebo obnovy hornické činnosti, záměry posoudit s ohledem na krajinný ráz (§ 12 zákona č. 114/1992 Sb.), a toto

NÁVRHOVÁ ČÁST

posouzení bude pokladem i pro stanovení konkrétních podmínek pro zpracování příslušné dokumentace pro rekultivaci území po ukončení těžby.

- Při povolování a provádění těžby respektovat zájmy ochrany přírody a krajiny, v průběhu těžby sledovat dodržování stanovených podmínek, zejména plošného rozsahu těžbou zasaženého území a vlivy na kontaktní ekosystémy. Postup těžby hodnotit i jako východisko pro následnou rekultivaci.
- Při přípravě, v průběhu těžby i v rámci sanace a rekultivace provádět účinná opatření k zamezení výskytu a šíření nepůvodních a zejména invazních druhů rostlin a živočichů
- Těžební hranu a provozní činnosti plochy těžby umísťovat v maximální možné vzdálenosti od zastavěných území obcí a pozemků určených územním plánem k zástavbě objekty bydlení a veřejného občanského vybavení, aby byly vždy splněny hygienické limity hluku a prašnosti upravované zákonem č. 258/2000 Sb. v návaznosti na nařízení vlády č.148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací (viz: plánované báňsko-těžební postupy zásadně vzdalovat od zastavěných území dotčených obcí).
- V rámci těžebního provozu a navazující dopravní obsluhy naplňovat opatření platného Programu zlepšování kvality ovzduší – zóna Jihozápad- CZ03, respektovat závěry z posuzování vlivu na životní prostředí a dodržovat imisní limity dle přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší ve znění pozdějších předpisů“. Konkrétní opatření, která zmírní vliv těžby a následného zpracování surovin na kvalitu ovzduší, budou řešena až v rámci navazujících posuzování či řízení.
- V případě řešení plochy těžby na PUPFL maximálně využívat postupy, které budou minimalizovat vlivy na stabilitu lesních porostů, a to na základě důkladné analýzy stavu a složení dotčených porostů a technickobezpečnostních požadavků na provádění těžby.
- Prokázat nezbytnost odlesnění, při návrhu na zábory pozemků PUPFL je nutno postupovat v souladu se zákony na jejich ochranu, plochy odnětí PUPFL řešit dle § 13,14 a 15 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů.
- Ložiska k otvírce pokud možno navrhovat mimo pozemky nejvyšší bonity – I. třídy a popř. II. třídy ochrany ZPF, v případě řešení plochy těžby na ZPF, je nutné řídit se §6 zákona 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (tj. zdůvodnit nezbytnost potřeby nové otvírky a posouzení efektivnosti stávající těžby vždy, pokud se týká záboru ZPF i horší bonitní třídy než I. a popř. II.).
- Významně neovlivňovat předměty památkové ochrany vymezené zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Riziko ovlivnění kvalifikovaně posoudit a v případě potřeby přijmout odpovídající opatření na jejich ochranu.
- Nebránit zajištění prostupnosti krajiny (např. účelové komunikace, inženýrské sítě), aby nedošlo k výraznějšímu omezení nebo zhoršení dostupnosti a obsluhy pozemků v území (např. zemědělské plochy, plochy PUPFL) a byla zachována plná funkčnost a kvalita současného i navrhovaného technického vybavení území.
- Případnými těžebními a následně rekultivačními aktivitami nesnižovat funkčnost protipovodňové ochrany zásahy do její struktury; zachovat dostatečnou kapacitu jejich zařízení a objektů a vyloučit narušení odtokových poměrů (v případě narušení odtokových poměrů provést opatření zajišťující plnou funkčnost protipovodňové ochrany).

- Prokázat při plánovaném záměru těžby na území CHOPAV, že bude řešeno odpovídající následné vodohospodářské a případně i jiné využití území po těžbě.
- Řešit v souladu s platnou legislativou střety mezi navrhovanou těžbou ložisek nerostných zdrojů a ochranou akumulace vod danou nař. vlády o stanovení CHOPAV, ochranou vydatnosti a jakosti vod ve stanovených ochranných pásmech vodních zdrojů a stanoveným záplavovým územím toků - respektovat omezení činnosti na těchto územích. U návrhů umístění plochy v území CHOPAV a v blízkosti ochranných pásem vodních zdrojů požadovat, aby těžbou nedošlo ke snížení hladiny podzemní vody a k negativnímu ovlivnění vydatnosti jímacích území včetně studní. V případě negativního ovlivnění zajistit adekvátní náhradu dotčeného zdroje, aktualizovat monitoring hladiny a kvality podzemních vod. Ve vodohospodářsky citlivém území (OPVZ, CHOPAV) převažuje ochrana vod nad těžařskými zájmy, musí tedy být zamezeno snahám zvětšování roztěžených ploch bez dotčení původního ložiska těžby a následné, rozsahem odpovídající, revitalizace těžbou dotčených ploch.
- Při těžbě nerostných surovin upřednostňovat jako technologickou vodu především recyklovanou, popřípadě dešťovou vodu.
- Zaručovat plnou funkčnost, kvalitu a inovaci současného technického vybavení těžeben za účelem snižování dopadů na životní prostředí a zdraví obyvatel, aplikovat stroje a zařízení s příznivými akustickými charakteristikami.
- Řešit střety mezi ložisky nerostných zdrojů a stávajícími prvky ÚSES, v případě narušení vazeb ÚSES nacházet před realizací vlastní těžby nové varianty jejich propojení či prostory pro založení nových prvků ÚSES. Akceptovat charakter částí ÚSES a podporovat jeho funkce v cílovém stavu, a to jak před samotným povolením těžby, v průběhu těžby, tak i při ukončování těžby a rekultivace těžbou dotčeného území ve prospěch ÚSES. Tuto problematiku tedy neřešit jenom až v následné finální rekultivaci. ÚSES musí být funkční a musí být zaručeno propojení jednotlivých prvků tohoto systému z hlediska dodržení minimální prostupnosti naší nadměru urbanizované krajiny.
- Respektovat chráněná území přírody s jejich ochrannými pásmy nebo území zařazených do soustavy Natura 2000.
- V případě přípravy těžby a dále odkrytí archeologických nálezů při provádění zemních prací informovat příslušný orgán státní památkové péče a umožnit provedení záchranného archeologického průzkumu dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů.
- V návrhu úpravy plochy po těžbě respektovat zásady krajinného rázu území. Již v procesu povolování nových otvírek, popř. pokračování těžeb nebo obnovy hornické činnosti, záměry posoudit s ohledem na krajinný ráz (§ 12 zákona č. 114/1992 Sb.), a toto posouzení bude pokladem i pro stanovení konkrétních podmínek pro zpracování příslušné dokumentace pro rekultivaci území po ukončení těžby. V procesu povolování zohlednit i individuální a typologické krajinné jednotky Jihočeského kraje vymezené „Územní studií krajiny Jihočeského kraje, 2021“.

NÁVRHOVÁ ČÁST

- Provést revizi výhradních ložisek nerostných surovin. Napravit současný nedostatečný stav ochrany ložisek nerostných surovin, kdy část výhradních ložisek je bez stanoveného CHLÚ.
- Prověřit vymezení prognózních zdrojů.
- Primárně preferovat otvírky nových ložisek, která se nachází mimo ZCHÚ, NRBC, RBC, lokality zvláště chráněných druhů, registrované VKP, ochranná pásma vodních zdrojů I. a II. stupně, památkově chráněná území a která významně neovlivní odtokové poměry v krajině. Minimalizovat zábory půd I. a II. třídy ochrany, PUPFL kategorie lesa zvláštního určení a lesa ochranného. Záměry musí být umístovány v krajině tak, aby bylo minimalizováno narušení krajinného rázu. Při plánování otvírky nových ložisek zohlednit dopravní napojení, preferovat otvírky s dopravním napojením mimo obytnou zástavbu.
- Při využití a úpravě surovin použít nejlepší dostupné techniky.
- Podporovat úpravu a další zpracování nerostných surovin v místě těžby, minimalizovat přepravní trasy.
- Vrty pro průzkum ložisek a surovin realizovat mimo cenné biotopy ochrany přírody jako jsou maloplošná ZCHÚ, I. a II. zóny CHKO, nadregionální a regionální biocentra, registrovaná VKP, lokality zvláště chráněných druhů. Preferovat vrty mimo půdu I. a II. třídy ochrany, lesy ochranné a zvláštního určení, ochranná pásma vodních zdrojů I. a II. stupně, území archeologických nálezů a ochranná pásma kulturních památek. V případě potřeby zpracovat hodnocení vlivů dle §67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Přístupové cesty pro průzkumné vrty řešit po dohodě s orgánem ochrany přírody.
- Minimalizovat zábory PUPFL kategorie lesa zvláštního určení a lesa ochranného.
- V rámci zpracování plánu rekultivace podporovat etapizaci těžby a vytěžené prostory průběžně rekultivovat.
- Při rozšíření těžby na ložisku Zahájí – Blana 2 stanovit etapizaci těžby, vymežit přepravní trasy mimo obytnou zástavbu. Zpracovat plán rekultivace, vytěžené prostory průběžně rekultivovat na přírodě blízké biotopy.
- Při rozšiřování těžby na ložisku Halámky a Krabonoš respektovat podmínky stanoviska MŽP dle zákona č. 100/2001 Sb.
- Při plánování těžby na ložisku Koloděje nad Lužnicí - Hosty zohlednit cenné lokality v území (PP Lužnice, RBK), stanovit etapizaci těžby, vymežit přepravní trasy mimo obytnou zástavbu. Zpracovat plán rekultivace, vytěžené prostory průběžně rekultivovat na přírodě blízké biotopy.
- Při rozšíření těžby na ložisku Vrábče – Boršov vymežit přepravní trasy mimo obytnou zástavbu, zpracovat plán rekultivace, vytěžené prostory průběžně rekultivovat na přírodě blízké biotopy.
- Při těžbě na ložiscích Chlum nad Malší-východ a Ločenice-Chlum použít nejlepší dostupné techniky. Zpracovat plán rekultivace, vytěžené prostory průběžně rekultivovat na přírodě blízké biotopy.
- Při plánování těžby na ložisku Nesměň-Ločenice vymežit přepravní trasy mimo obytnou zástavbu. Zpracovat plán rekultivace, vytěžené prostory průběžně rekultivovat na přírodě blízké biotopy.

- Při plánování rozšíření a intenzifikace těžby na ložiscích Bohunice nad Vltavou, Dolní Bukovsko, Záblatí a Popovice u Dolního Bukovska zpracovat hydrogeologické posouzení těžby
- V případě rozšíření těžby na CHLÚ Bohunice nad Vltavou minimalizovat vlivy na biologicky cenné lokality (RBC).
- V případě rozšíření těžby na CHLÚ Dolní Bukovsko realizovat vhodná opatření pro ochranu obyvatel před znečištěním ovzduší a působením hluku (např. protihlukové stěny, pásy zeleně, technickoorganizační opatření apod.)
- Při těžbě a plánování budoucí těžby jílu v rámci CHLÚ Zahájí-Blana podporovat těžbu pouze v takovém rozsahu, který nenaruší hydrologické poměry na území EVL Blana.
- Na ploše prognózního zdroje Hamr – Klikov 2 nepodporovat provedení geologických průzkumných prací s ohledem na závažný střet budoucí těžby se zájmy ochrany přírody.
- V případě nutnosti dalšího rozšiřování těžby živcové suroviny a šterkopísku v rámci ložiskového území Halámky respektovat územní vymezení EVL Třeboňsko - střed.
- Stávající využívaná ložiska stavebního kamene Chvalšiny-Zrcadlová huť a Plešovice-Holubov dotěžit pouze v rámci již stanovených dobývacích prostorů. V průběhu dotěžení nenavýšovat intenzitu těžby.
- Neobnovovat ani nezahajovat nové těžby stavebního kamene na náhradních ložiskách ležících na území lokalit soustavy Natura 2000.
- Rekultivaci území po těžbě šterkopísku na ložisku Dobřejovice u Hosína řešit s využitím metod přírodě blízké (ekologické) obnovy.

6. Kritéria pro výběr ložisek šterkopísků

Nejperspektivnějšími lokalitami pro využití jsou dostatečně prozkoumaná ložiska nerostných surovin s dostatečným objemem zásob a s velmi kvalitní jakostí – technologickou charakteristikou suroviny potřebnou pro naplnění požadavků trhu. Jedná se o ložiska, která mají již stanovené tzv. územní rozhodnutí k těžbě, což je v našem případě dobývací prostor (dále jen DP), či povolené územní rozhodnutí pro ložiska nevyhrazeného nerostu a tím pádem částečně vyřešené střety zájmů dle § 33 zákona č. 44/1988 Sb.

U prognózních zdrojů stavebních a nerudných nerostných surovin se předpokládá, že těžba na evidovaných ložiskových objektech v návrhovém období do roku 2030 bude zahájena až po podrobnějším geologickém průzkumu. Ve většině případů je vhodné ponechat tyto prognózní zdroje jako surovinovou rezervu, předurčenou do budoucna pro další případný geologický průzkum a následné využití. V případě plánované nízkobjemové lokální těžby lze uvažovat o využití některých prognózních zdrojů písků a šterkopísků pro místní účely.

NÁVRHOVÁ ČÁST

- Značné množství zásob štěrkopísků se nalézá na území CHKO Třeboňsko, v případě schvalování záměru na otvírku nového ložiska doporučujeme respektovat zásady využívání nerostných surovin tak, jak jsou definovány v platném Plánu péče CHKO Třeboňsko.
- Nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těžného materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejména komunikací vedoucích obytnou zástavbou, při povolování nové otvírky posoudit napojení plochy těžby na stávající dopravní síť s ohledem na stanovení kapacity s posouzením těchto komunikací ovlivněných nárůstem dopravy.
- Zohlednit vyšší poptávku po deficitnějších hrubších frakcích 4–8–16 mm a dostatečné technologické jakosti suroviny, zejména pak při povolování otvírek nových ložisek.
- V případě nízkoobjemové lokální těžby lze uvažovat o využití některých nově ověřených ložisek nevyhrazeného nerostu a ložisek nebilancovaných a dále prognózních zdrojů písků a štěrkopísků pro místní účely.
- Preferovat těžbu v územích s nižší mírou střetů s ochranou přírody a krajiny a zásahů do I. a popř. II. bonitní třídy ochrany ZPF.
- Obecně preferovat těžbu větších mocností suroviny, tj. do větší hloubky před velkým územním zábořem tam, kde nebude docházet k neřešitelnému ovlivnění hladiny podzemních vod, řešit diferencované způsoby těžby surovin do hloubky oproti velkoplošným technologiím.

7. Kritéria pro výběr ložisek stavebního kameniva

- Preferovat ložiska v minulosti částečně historicky roztěžená, tzv. obnovením těžby. Preferovat dostatečně prozkoumaná ložiska se stanoveným územním rozhodnutím k těžbě, či dobývacím prostorem s vyřešenými střety zájmů dle § 33 zákona č. 44/1988 Sb.
- Preferovat otvírku ložisek splňujících požadavky jakostně-technologické kvality suroviny (surovina odpovídající svojí kvalitou poptávce a upotřebitelnosti).
- Povolovat těžbu pouze na ložiskách s dostatečnými zásobami s min. objemem vytěžitelných zásob kamene dle plnění zákonných podmínek využitelnosti tj. 3–3,5 mil. m³.
- Preferovat ložiska lokalizovaná v deficitní oblasti (v oblasti dosud nepokryté těžným ložiskem s dostatečnými zásobami) a zároveň preferovat ložiska blízká ke zdrojům potřeby na plánované veřejně prospěšné stavby tak, aby se předcházelo povolení nového ložiska v těsné blízkosti k již velkokapacitně povolené těžbě.
- Preferovat otvírky či obnovu těžby na nových ložiskách, která nejsou v bezprostřední blízkosti k zastavitelným plochám a území dotčených obcí a měst.
- Omezovat nevyhovující průjezdnost nákladní automobilovou dopravou přes dotčené obce; posoudit napojení plochy těžby na stávající dopravní síť s ohledem na stanovení kapacity, technického stavu komunikací a intenzity nárůstu dopravy; nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těžného materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejm. vedoucí obytnou zástavbou.

- Preferovat těžbu v územích s nižší mírou střetů s ochranou přírody a krajiny, s využitím ložisek s trvale či dlouhodobě neřešitelnými střety s ochranou jednotlivých dílčích složek životního prostředí pro reálnou otvírku neuvažovat.
- K jednotlivým novým záměrům přistupovat s přiměřenou časovou perspektivou, není okamžitě možné využití dalších nových zdrojů až po dotěžení stávajících, proto veškerá správní řízení musí běžet v předstihu.
- Postupně utlumovat těžbu stavebního kamene v exponovaných částech CHKO, zejména v krajinářsky nejceněnějších částech území, což je i snaha Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a MŽP, a stejně tak v souladu s „Územní studií krajiny Jihočeského kraje, 2021“.
- Disponibilní zásoby v dobývacích prostorech a v územních rozhodnutích, které nejsou limitované jinými právy chráněnými zájmy, považovat za významnou surovinovou rezervu do budoucna, a to v souladu se stávajícími platnými předpisy, které kladou důraz na hospodárné využívání výhradních ložisek, tj. vydobýt zásoby výhradních ložisek včetně průvodních nerostů co nejúplněji s co nejmenšími ztrátami a znečištěním a s přihlédnutím k současným a budoucím technickým, ekologickým a ekonomickým podmínkám.
- Zhodnotit možnosti použití odpadu při kamenické výrobě, jako náhrady za stavební kámen.

8. Kritéria v oblasti tvorby či pořizování změny územně-plánovací dokumentace ve vazbě na využití ložisek nerostných surovin

Veřejným zájmem je hospodárné využívání nerostného bohatství a ochrana před ztížením či znemožněním jeho vydobytí. Samotné stanovení DP, či ÚR je označováno jako „oprávnění dobývat nerost“, jeho stanovení tedy zároveň nepovoluje těžbu (hornická činnost, či činnost prováděná hornickým způsobem). Těžební organizace nemůže zahájit přípravu, otvírku ani dobývání či ČPHZ, pokud nebylo území stanoveného DP a ÚR předmětem posouzení dopadů a kladného vyhodnocení vlivů na životní prostředí (tzv. EIA) a rovněž pokud nemá povolenou hornickou činnost (těžbu), či činnost prováděnou hornickým způsobem.

Podle § 90 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. v územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s vydanou ÚPD. To však jen pokud se nevydává závazné stanovisko orgánu územního plánování podle § 96b zákona č. 183/2006 Sb., které se vydává právě např. pro řízení o stanovení DP, a ve kterém uvedený orgán mimo jiné určí, zda je záměr přípustný z hlediska souladu s politikou územního rozvoje a ÚPD a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování, či nikoliv. Jestliže shledá záměr přípustným, může stanovit podmínky pro jeho uskutečnění. Posuzování musí akceptovat § 15 odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., kde je uvedeno „... orgány územního plánování a zpracovatelé územně plánovací dokumentace jsou ... povinni navrhnout řešení, které je z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a dalších zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější.“

9. Návrh úkolů Regionální surovinové politiky Jihočeského kraje.

1. Aktualizace Regionální surovinové politiky Jihočeského kraje

Cíl:

Zajištění pravidelné aktualizace dokumentu Regionální surovinová politika Jihočeského kraje.

Zodpovědný subjekt:

Jihočeský kraj

2. Aktualizace registru ložisek a těžební činnosti na území Jihočeského kraje

Cíl:

Zajištění zpracování digitální aplikace registru ložisek pro území kraje pro praktické využití a potřebu činnosti samosprávy, příslušných odborů Krajského úřadu Jihočeského kraje i veřejnosti, včetně pravidelné aktualizace.

Zodpovědný subjekt:

Jihočeský kraj ve spolupráci s Českou geologickou službou

3. Podpora prezentace nerostného bohatství na území Jihočeského kraje, včetně opuštěných těžeben s významnou edukativní hodnotou

Cíl:

Formou tematických výstav, publikací či tematických portálů prezentovat geologický a surovinový potenciál kraje. Seznámit odbornou a laickou veřejnost s významnými geologickými a mineralogickými lokalitami Jihočeského kraje, včetně opuštěných těžeben.

Zodpovědný subjekt:

Jihočeský kraj, Česká geologická služba

4. Iniciace řešení střetů mezi ochranou nerostného bohatství a ochranou přírody a krajiny – zejména s prvky ÚSES

Cíl:

Návrh řešení střetů prvků ÚSES s územím ochrany nevyužívaných ložisek nerostných surovin, prognózních zdrojů, DP a CHLÚ. Zpracování evidence kolizních lokalit, posouzení prvků ÚSES, posouzení stavu a perspektivy ložisek a návrh řešení střetů.

Zodpovědný subjekt:

Jihočeský kraj ve spolupráci s MŽP, MPO, garanti všech úrovní ÚSES

5. Zpracování analýzy efektivního využívání druhotných a doprovodných surovin na území Jihočeského kraje jako jedné z možností náhrady za těžbu primárních nerostných surovin v souladu se Surovinovou politikou nerostných surovin ČR a Politikou druhotných surovin ČR

Cíl:

Zpracovat studii zabývající se možnostmi využití recyklovaných surovin ze stavebních, demoličních a energetických odpadů jako náhradu za přírodní stavební suroviny v odpovídajících kvalitativních normách.

Zodpovědný subjekt:

Jihočeský kraj, Česká geologická služba

10. Seznam tabulek

Tabulka 1. Využívaná ložiska nerudných surovin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2021.12	
Tabulka 2. Nevyužívaná ložiska nerudných surovin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020.	
.....	15
Tabulka 3. Průzkumná území vymezená pro ložiska nerud 16	16
Tabulka 4. Ložiska s uděleným předchozím souhlasem ke stanovení dobývacího prostoru 16	16
Tabulka 5. Využívaná ložiska vltavínonosných hornin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020..... 18	18
Tabulka 6. Nevyužívaná ložiska vltavínonosných hornin na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020..... 18	18
Tabulka 7. Ložiska vltavínonosných hornin s uděleným předchozím souhlasem ke stanovení dobývacího prostoru. 18	18
Tabulka 8. Průzkumná území vymezená pro ložiska vltavínonosných hornin 18	18
Tabulka 9. Využívaná výhradní ložiska stavebního kamene na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020..... 19	19
Tabulka 10. Využívaná výhradní ložiska štěrkopísků na území Jihočeského kraje, stav k 1. 1. 2020..... 23	23
Tabulka 11: Návrh etapizace prací na jednotlivých návrhových plochách a územních rezervách vymezených ZÚR Jihočeského kraje pro těžbu štěrkopísků na území Jihočeského kraje..... 24	24
Tabulka 12. Ložiska cihlářské suroviny s uděleným předchozím souhlasem ke stanovení dobývacího prostoru 26	26